

Ambroży urodził się w Trewirze (dzisiejsze Niemcy) w chrześcijańskiej arystokratycznej rodzinie rzymskiej około 340 r. Ojciec św. Ambrożego zajmował wysokie stanowisko w administracji Cesarstwa Rzymskiego, był bowiem namiestnikiem cesarskim. Imię Ambroży - oznacza: nieśmiertelny. Nasz Patron po śmierci swojego ojca prawdopodobnie kształcił się w Rzymie w zakresie literatury greckiej i rzymskiej, retoryki i prawa. Zgodnie też z tradycją rodzinną obrał karierę urzędniczą i już w roku 373 został namiestnikiem Ligurii i Emilii z siedzibą w Mediolanie.

Św. Ambroży, jak wielu jemu współczesnych, nie przyjął chrztu w dzieciństwie, ale odkładał go na później, zapewne na starsze lata. Pan Bóg chciał jednak inaczej. Po śmierci biskupa mediolańskiego Auksencjusza św. Ambroży został wybrany przez lud w roku 374 biskupem Mediolanu. W związku z tym faktem dnia 30 listopada tegoż roku przyjął chrzest, a 7 grudnia udzielono mu święceń biskupich. Od początku dał się poznać jako gorliwy pasterz, opiekun ubogich, który dla Kościoła pozyskiwał nowych wiernych, w tej liczbie także św. Augustyna, późniejszego biskupa miasta Hippona w północnej Afryce, którego również osobiście ochrzcił. Nowy biskup Mediolanu był w latach 378-397 doradcą rzymskich cesarzy: Gracjana, Walentyniana II i Teodozjusza Wielkiego. W zachowaniu czystości wiary widział św. Ambroży

pomyślność Cesarstwa Rzymskiego. Ideałem dla biskupa Mediolanu było państwo chrześcijańskie, w którym Kościół i władza świecka wzajemnie udzielałyby sobie pomocy, a wiara umacniałaby cesarstwo i jeszcze bardziej by je jednoczyła. Dzięki staraniom św. Ambrożego wydano 27 II 380 r. dekret cesarski uznający chrześcijaństwo za jedyną religię państwową w Cesarstwie Rzymskim. Biskup Mediolanu bardzo odważnie zwalczał herezję ariańską i z tego też powodu nie uległ żądaniom matki cesarza Walentyniana II, Justyny, i nie wydał świątyń w ręce arian, których zwolenniczką była wspomniana cesarzowa. Św. Ambroży uważał, że przykazania mają obowiązywać wszystkich: małych i wielkich tego świata. Stąd też skłonił swojego przyjaciela, cesarza Teodozjusza do publicznej pokuty za dokonanie rzezi tysięcy mieszkańców Tesaloniki.

Biskup Mediolanu był przede wszystkim duszpasterzem, ale też pozostawił po sobie wiele pism, przeważnie o tematyce moralno-ascetycznej i katechetycznej. Po nim też pozostały kazania i mowy. On jest także autorem hymnów liturgicznych i organizatorem śpiewu kościelnego. Św. Ambroży odszedł do Pana pełen zasług w Wigilię Paschalną 4 IV 397 r. Pochowano go w bazylice mediolańskiej, która dzisiaj nosi jego imię. Św. Ambroży jest doktorem Kościoła.

W ikonografii przedstawia się św. Ambrożego w stroju biskupim, pontyfikalnym. Wśród atrybutów (umieszczanych przy jego osobie) można wyróżnić: pióro (pisarz), księgę, ul z pszczołami (według tradycji rój pszczeli otoczył nowo narodzonego Ambrożego, składając w jego usta miód, co miało być zapowiedzią gorliwej pracy pasterskiej, a w niej głoszenia słowa Bożego), dziecko w kołysce, kość i bicz o trzech rzemieniach, którym biczował się. Św. Ambroży jest patronem pszczelarzy, pasieczników i piernikarzy.

Liturgiczny obchód ku czci św. Ambrożego, biskupa i doktora Kościoła, przypada na dzień 7 grudnia i ma rangę wspomnienia obowiązkowego. Teksty liturgiczne Mszy świętej i Liturgii Godzin (t. I, s. 970-973) przybliżają nam osobę Świętego i jego działalność. W kolekcie mszalnej podkreśla się, że św. Ambroży był nauczycielem katolickiej wiary i mężnym następcą Apostołów oraz błaga, aby Pan dał swojemu Kościołowi biskupów, którzy będą nim rządzić „mężnie i roztropnie”. W modlitwie nad darami prosimy, aby Duch święty przenikał nas światłem

wiary, którym „nieustannie oświecał św. Ambrożego głoszącego Twoją naukę”. Modlitwa po Komunii zawiera prośbę, abyśmy oświeceni nauką św. Ambrożego mężnie szli drogą przykazań i przygotowali się w ten sposób do udziału w ucztie niebieskiej. W Liturgii Godzin znajduje się fragment listu św. Ambrożego do biskupa Konstancjusza polecający mu wiernie głosić słowo Boże (tekst może być przedmiotem medytacji dla wszystkich, szczególnie zaś dla kapłanów - głosicieli słowa Bożego). Zakończmy nasze rozważanie o św. Ambrożym fragmentem hymnu ku jego czci z Jutrzni:

„Chwalmy mężnego pasterza,

Pełnego cnót i dobroci,

Który oddalił od świata

Niszczący wiatr niepokoju (...)

Przyczyn się swoją modlitwą,

By Pan otworzył nam niebo,

Tym razem z Tobą pragniemy

Wychwalać Trójcę pieśniami.

Amen”.